

Actieve informatievoorziening

aan : de gemeenteraad
kopie aan :
portefeuillehouder : E.W. Blaauw
datum collegevergadering : 5 november 2024
kenmerk : Z130403/INT24-59694
onderwerp : Opvolging aanbevelingen onderzoek rekenkamer
informatieveiligheid en privacy

Inleiding:

In november 2022 heeft u het onderzoeksrapport informatiebeveiliging en privacy van de rekenkamercommissie vastgesteld en een amendement aangenomen waarin u het college opdraagt de aanbevelingen over te nemen, aan de slag te gaan, een plan van aanpak aan te leveren en dit plan ter besluitvorming in de raad in te brengen.

In de bestuurlijke prioritering door de agendacommissie is het niet gelukt om een geschikt moment in de agenda van de gemeenteraad te vinden om een thema-avond te organiseren en de opvolging in de vorm van het plan van aanpak met u door te spreken alvorens deze ter besluitvorming in te brengen. Omdat nagenoeg alle aanbevelingen inmiddels gerealiseerd zijn, informeren wij u nu actief over de stand van zaken van de aanbevelingen. Mocht u naar aanleiding van deze actieve informatievoorziening behoefte hebben aan een informatieve thema-avond, dan organiseren wij deze graag en verzoeken wij u om de prioritering hiervan bij de agendacommissie kenbaar te maken.

Aanbevelingen:

De meeste aanbevelingen waren ten tijden van de besluitvorming in de raad al gerealiseerd of zijn sindsdien gerealiseerd. Hieronder gaan we in op de aanbevelingen die nog aandacht behoeven of waar we de raad graag nader over informeren.

- *Investeer in een informatiemanagementsysteem op informatiebeveiliging (ISMS)*
Het is belangrijk om allereerst een onderscheid te maken in een ISMS werkwijze en ISMS-tooling. Het hoofddoel van een ISMS als geheel is het verbeteren van de effectiviteit van informatiebeveiliging en privacy door een procesmatige aanpak om continu te beoordelen of beveiligingsmaatregelen passend en effectief zijn, en of deze bijgesteld moeten worden (Plan, do, act, check). Een ISMS-tooling is hierbij een hulpmiddel maar geen voorwaarde.

De Informatiebeveiligingsdienst voor gemeenten (IBD) heeft een handreiking voor een ISMS gemaakt. Veel van de onderdelen van een ISMS, zoals het opstellen van beleid (2022-2026), een jaarplan (2024), een GAP-analyse (2024), bewustwordingsacties, rapportages en controles, zijn al onderdeel van de werkzaamheden binnen gemeente Bronckhorst. Dit geldt ook voor het evalueren, bijstellen en controleren (o.a. door penetratietesten, zelfevaluaties, audits).

We hebben jaren een 'ISMS-tooling' met productnaam 'Scienta' gebruikt. Dit systeem zou in de jaren doorontwikkeld worden tot een volwaardig ISMS-tooling. Deze belofte is nooit waargemaakt en gemeente Bronckhorst heeft, net als de andere gemeenten in de ICT-samenwerking, de licenties voor Scienta zijn een aantal jaren geleden opgezegd. De zoektocht naar een nieuwe, efficiënte en betaalbare ISMS-tooling heeft nog niet geleid tot een duidelijke voorkeur voor een programma. Navraag bij collega gemeenten die gestart zijn met een andere ISMS-tooling leverden (nog) geen enthousiaste reacties op.

Daarnaast is de budgetaanvraag voor ISMS-tooling in de Meerjarenbegroting voor 2025 geschrapt in verband met de te maken keuzes om tot een sluitende meerjarenbegroting te komen.

Vervolg:

Wij werken verder aan het realiseren en optimaliseren van de ISMS werkwijze en gebruiken daarbij de handreiking ISMS (versie 2.3) van de IBD. In deze laatste versie zijn ook privacy-aspecten opgenomen.

Wij blijven de ontwikkelingen van ISMS-tooling volgen, zowel in de markt als bij onze collega gemeenten. Als hier een effectieve en efficiënte tooling in beeld komt, zullen wij dit in een voorstel met budgetaanvraag voorleggen.

- *Verminder de kwetsbaarheid van de formatie op informatiebeveiliging en privacy.*
De structurele formatie is op sterkte gebracht door urenuitbreiding van de security officer (SO) en privacy officer (PO). De SO is ook structureel ingevuld, de PO is door beperkte beschikbaarheid in de arbeidsmarkt nog niet structureel ingevuld. Daarom is gekozen voor tijdelijke externe inhuur.
- *Scheiding van de outlook adresbestanden per partner in de samenwerking*
Hier is door ons herhaaldelijk op aangedrongen bij de ICT-samenwerking. Het standpunt van de ICT-Samenwerking is dat de kosten om dit te realiseren niet in verhouding staan tot het risico van een ('interne') datalek is ongewijzigd. Gemeente Bronckhorst kan hier geen verdere invloed op uitoefenen.
- *Versterk de governance op de regionale samenwerking op ICT*
De harmonisatie van de governance is gerealiseerd, waardoor alle deelnemende partijen dezelfde overeenkomsten als uitgangspunt hebben. De daadwerkelijke aanpassing van de governance, met verbeteringen in de aansturing van de gezamenlijke ICT, zijn in voorbereiding maar nog niet gerealiseerd. Gemeente Bronckhorst blijft hier actief aan deelnemen.
- *Informeer de raad meer en inhoudelijker op informatiebeveiliging en bepaal met hen het ambitieniveau.*
Via de informatiebeveiliging en privacy paragraaf in de begroting en jaarrekening wordt u jaarlijks geïnformeerd. Daarnaast wordt u jaarlijks via actieve informatievoorziening geïnformeerd over de resultaten van de audits en zelfevaluaties.

In 2025 zullen wij voor het eerst bij de actieve informatievoorziening een rapportage Verhogen Digitale Weerbaarheid VDW) over het jaar 2024 toevoegen. Met deze rapportage wordt inzichtelijk gemaakt of de basismaatregelen voldoende zijn geïmplementeerd. Oftewel of voldoende effectieve preventieve en impact beperkende maatregelen zijn genomen om informatiebeveiligingsincidenten in de toekomst te voorkomen.

In het informatieveiligheidsbeleid 2022-2026 is onder paragraaf 1.4. Ambitie en visie opgenomen dat we willen groeien in het ambitieniveau. Door verder te werken aan het voldoen aan de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (eind 2024 wordt de nieuwe BIO versie 2.0 van kracht) en ons ook voor te bereiden op de nieuwe Europese Network and Informations Security Directive) NIS2 richtlijn die nog vertaald moet worden naar Nederlandse wetgeving (verwachting medio 2025 gereed) zullen wij gelijk op meegroeien in het ambitieniveau gelijk aan die van de andere gemeenten in Nederland.